

CUPRINS

PROLEGOMENE.....	7
PRIMA VERBA	15

PARTEA I **REGULILE DREPTULUI DIPLOMATIC (*RÈGLES DU DROIT DIPLOMATIQUE;*** ***RULES OF DIPLOMATIC LAW*)**

CAPITOLUL I. NOȚIUNI INTRODUCATIVE – POLITICA EXTERNĂ A STATELOR. REPREZENTAREA STATELOR ÎN RELAȚIILE LOR INTERNAȚIONALE. DEFINIREA CONCEPTULUI DE DIPLOMAȚIE. DREPTUL DIPLOMATIC – IZVOARELE ACESTUIA. CODIFICAREA LUI	21
Secțiunea I. Politica externă a statelor (<i>La politique étrangère des États;</i> <i>Foreign policy of States</i>).....	21
Secțiunea a II-a. Reprezentarea statelor în relațiile lor internaționale (<i>La représentation des États dans leur relations internationales; States</i> <i>representation in their foreign relations</i>).....	22
Secțiunea a III-a. Noțiunea de diplomație; caracteristicile diplomației; definirea diplomației (<i>Le concept de diplomatie et ses caractéristiques,</i> <i>Diplomacy and his characteristics</i>).....	24
§1. Noțiunea de diplomație și rolul acesteia	24
§2. Definirea conceptului de diplomație	27
§3. Istoricul diplomației – formele acesteia; Școli diplomatice; Școala diplomatică românească	31
3.1. Diplomația sub forma permanentă - caracteristica diplomației moderne.....	31
3.2. Diplomația în condițiile multiplicării contactelor directe între șefii de stat și guverne	32
3.3. Dezvoltarea diplomației multilaterale. Rolul O.N.U.	33
3.4. Dezvoltarea diplomației parlamentare	34
3.5. Diplomația economică	35
3.6. Diplomația culturală	41
3.7. Gândirea și școli din domeniul diplomației	44
3.8. Școala diplomatică românească.....	46
§4. Tendințe actuale în diplomație	52
§5. Rolul diplomației și al diplomaților în epoca noastră; perspective	62
Secțiunea a IV-a. Dreptul diplomatic (<i>Droit diplomatique; Diplomatic law</i>)	67
§1. Noțiunea, definirea și caracteristicile Dreptului diplomatic	67
§2. Izvoarele Dreptului diplomatic (<i>Sources du droit diplomatique;</i> <i>Diplomatic law sources</i>).....	69
Secțiunea a V-a. Codificarea Dreptului diplomatic (<i>Codification of</i> <i>diplomatic Law; Codification du Droit diplomatique</i>)	77

§1. Încercările de codificare	77
§2. Convenția de codificare de la Viena din 1961	78
CAPITOLUL II. DIPLOMAȚIA PRIN MISIUNILE DIPLOMATICE	
PERMANENTE (<i>La diplomatie à travers les missions diplomatiques permanentes; Diplomacy through the permanent diplomatic missions</i>).....	82
Secțiunea I. Relațiile diplomatice (<i>Relations diplomatiques; Diplomatic relations</i>).....	82
§1. Noțiunea de relații diplomatice; relațiile diplomatice - cadrul juridico-politic al desfășurării raporturilor de colaborare	82
între statele independente și suverane	82
§2. Stabilirea relațiilor diplomatice (<i>L'établissement des relations diplomatiques; Establishment of diplomatic relations</i>).....	83
§3. Încetarea relațiilor diplomatice (<i>Fin des relations diplomatiques; Termination of diplomatic intercourse</i>).....	87
§4. Reprezentarea intereselor unui stat străin (<i>Assumer la représentation des intérêts</i>)	94
Secțiunea a II-a. Misiunile diplomatice (<i>Missions diplomatiques; Diplomatic missions</i>)	96
§1. Reprezentanțele diplomatice (noțiune, categorii)	96
§2. Misiunile diplomatice (<i>Missions diplomatiques; Diplomatic missions</i>).....	96
§3. Categoriile de misiuni diplomatice (<i>La classe des missions diplomatiques; Classes of diplomatic missions</i>)	99
§4. Structura și organizarea misiunii diplomatice	102
Secțiunea a III-a. Înființarea (trimiterea) și încetarea unei misiuni diplomatice (<i>Établissement (envoi) et fin de mission diplomatique; Sending a diplomatic mission</i>).....	105
§1. Înființarea unei misiuni diplomatice	105
§2. Transformarea, suspendarea și încetarea (desființarea) misiunii diplomatice (<i>Transformation, suspension, extinction</i>).....	111
Secțiunea a IV-a. Membrii misiunii diplomatice.....	113
§1. Noțiunea de membri ai misiunii diplomatice; categoriile acestora (<i>Membres de la mission diplomatique; Diplomatic mission members</i>).....	113
§2. Șeful de misiune (<i>Chef de la mission; head of mission</i>).....	114
§3. Personalul misiunii diplomatice (<i>Personnel de la mission; Staff of the diplomatic mission</i>)	119
§4. Efectivul misiunii diplomatice (<i>Effectif de la mission</i>).....	123
§5. Calitățile și aptitudinile diplomatului.....	123
Secțiunea a V-a. Corpul diplomatic.....	126
§1. Corpul diplomatic (<i>Corps diplomatique; Diplomatic corps-body</i>).....	126
§2. Problema precăderii (<i>L'ordre de préséance; Precedence</i>)	128
§3. Cereșonialul (lat. <i>caerimonia</i> -veneretie; <i>ceremonial</i>)	129
Secțiunea a VI-a. Numirea (<i>Nomination; Appointment</i>) membrilor misiunii diplomatice	129
§1. Dreptul statului acreditant de a numi pe membrii misiunii diplomatice	129
§2. Numirea și admiterea (<i>La nomination-l'envoi et la réception; Appointment-sending and receiving</i>) șefului de misiune diplomatică.....	131
§3. Acreditarea șefului de misiune titular (<i>Accréditation; Ceremonial on the presentation of Letters of Credence</i>)	134
§4. Cazul șefului de misiune interimar (<i>Nomination d'un chargé d'affaires</i>).....	136

§5. Numirea și admiterea (<i>La nomination et la réception; Appointment and reception</i>) membrilor personalului misiunii diplomatice	137
§6. Încetarea (fin; termination) funcției unui membru al misiunii diplomatice.....	142
§7. Acreditarea multiplă (<i>Accréditation multiple</i>)	146
Secțiunea a VII-a. Funcțiile și activitatea misiunii diplomatice (<i>Fonctions et l'activité de la missions diplomatique; Functions and activity of a diplomatic mission</i>)	149
§1. Funcțiile misiunii diplomatice (<i>fonctions diplomatiques; diplomatic functions</i>) - noțiuni introductive -	149
1.1. Noțiunea de funcție diplomatică și de activitate diplomatică	149
1.2. Caracterizarea funcțiilor misiunii diplomatice	150
§2. Funcțiile misiunii diplomatice (prezentare).....	151
2.1. Funcția de reprezentare (<i>Représentation; Representation</i>)	151
2.2. Funcția de negociere (<i>Négociation; Negociation</i>)	153
2.3. Funcția de observare și de informare (<i>Observer et informer; Notice and report</i>)	155
2.4. Cooperarea internațională (<i>Coopération internationale; International cooperation</i>)	156
2.5. Funcția de a proteja interesele statului acreditant și ale cetățenilor acestuia; exercitarea de funcții consulare (<i>consular fonctions</i>); protecția diplomatică (<i>protection diplomatique; diplomatic protection</i>)	157
2.6. Alte funcții ale misiunii diplomatice	163
§3. Activitatea misiunii diplomatice (<i>L'activité de la mission diplomatique; Diplomatic mission activities</i>)	164
3.1. Mijloacele de acțiune (<i>Les moyens d'action</i>).....	164
3.2. Aspecte referitoare la activitatea misiunii diplomatice.....	167
§4. Principii și reguli care stau la baza activității misiunii diplomatice (<i>Principes et règles; Principles and rules</i>)	168
Secțiunea a VIII-a. Imunitățile, privilegiile și facilitățile diplomatice (<i>Immunités, privilèges et facilités; Immunities, privileges and facilities</i>)	170
§1. Imunitățile, privilegiile și facilitățile diplomatice - noțiuni introductive.....	170
1.1. Noțiunea de imunități, privilegii și facilități; clasificarea lor	170
1.2. Fundamentarea teoretică (juridică) a imunităților, privilegiilor și a facilităților diplomatice (<i>Fondement des immunités, privilèges et facilités; Background of immunities, privileges and facilities</i>).....	172
1.3. Reciprocitatea (<i>la réciprocité; reciprocity</i>) și acordarea imunităților, privilegiilor și facilităților diplomatice	174
§2. Imunitatea de jurisdicție a misiunilor diplomatice (<i>L'immunité de juridiction; Immunity from local jurisdiction</i>).....	175
2.1. Noțiunea de imunitate de jurisdicție.....	175
2.2. Imunitatea de jurisdicție a misiunii diplomatice	177
2.3. Imunitatea de executare (<i>l'immunité d'exécution</i>)	179
2.4. Imunitatea de jurisdicție a agentului diplomatic.....	179
2.5. Renunțarea la imunitate (<i>renonciation à l'immunité</i>)	187
§3. Inviolabilitatea (<i>L'inviolabilité; Inviolability</i>).....	189
3.1. Noțiunea de inviolabilitate.....	189
3.2. Inviolabilitatea localurilor misiunii diplomatice (<i>L'inviolabilité des locaux; Premises inviolability</i>).....	190

3.3. Inviolabilitatea arhivelor (<i>L'inviolabilité des archives diplomatiques; Inviolability of diplomatic archives</i>).....	194
3.4. Inviolabilitatea agentului diplomatic (<i>L'inviolabilité de l'agent diplomatique; Inviolability of diplomatic agent</i>).....	194
3.5. Azilul diplomatic (<i>L'asile diplomatique; Diplomatic asylum</i>).....	197
§4. Exceptarea de la obligația de a depune ca martor (<i>L'exception de l'obligation de donner son témoignage; Testimony exception</i>).....	198
§5. Privilegiile misiunii diplomatice și ale membrilor săi.....	199
5.1. Libertatea de comunicare (<i>Liberté de communication; Freedom of communication</i>).....	199
5.2. Libertatea de mișcare (<i>Liberté de mouvement</i>).....	201
5.3. Privilegiile de ordin fiscal (<i>Exemption des impôts et taxes; Fiscal exemption</i>).....	202
5.4. Privilegiile de ordin vamal (<i>Exemptions douanières; Custom exemptions</i>).....	204
5.5. Dreptul de a arbora drapelul național (<i>Droit d'utiliser le drapeau national et l'emblème de l'Etat d'envoi; National flag</i>).....	205
5.6. Facilitățile de ședere.....	205
5.7. Scutirile de la prestațiile personale.....	205
5.8. Scutirea de la obligația prevăzută de legislația privind asigurările sociale.....	205
5.9. Dreptul de capelă.....	206
5.10. Exceptarea de la aplicarea legilor privind dobândirea cetățeniei.....	206
§6. Facilități - înlesniri (<i>Facilités; Facilities</i>).....	207
§7. Categoriile de persoane care beneficiază de imunitățile, privilegiile și facilitățile diplomatice.....	207
7.1. Criteriile care stau la baza acordării tratamentului diplomatic.....	207
7.2. Categoriile de persoane care beneficiază de statut diplomatic.....	208
§8. Durata imunităților, privilegiilor și facilităților diplomatice.....	212
§9. Situația membrilor unei misiuni diplomatice pe timpul când se află pe teritoriul statelor terțe.....	213
CAPITOLUL III. REGULI CARE SE APLICĂ ÎN CAZUL DIPLOMAȚIEI	
<i>AD-HOC (Règles de la diplomatie ad-hoc; Rules of ad-hoc diplomacy)</i>	214
Secțiunea I. Diplomația ad-hoc.....	214
§1. Instituția diplomației <i>ad-hoc</i> ; actualitatea instituției (<i>Institutions de la diplomatie ad-hoc; Ad-hoc diplomacy</i>).....	214
§2. Categoriile de diplomație <i>ad-hoc</i>	215
2.1. Statutul juridic al diplomației <i>ad-hoc</i>	218
Secțiunea a II-a. Misiunile speciale (<i>Missions spéciales; Special missions</i>).....	218
§1. Actualitatea instituției.....	218
§2. Regulile care se aplică în cazul misiunilor speciale.....	220
Secțiunea a III-a. Organe de stat cu atribuții în domeniul relațiilor externe (<i>La diplomatie à travers les chefs d'États, ministres des affaires étrangères et les autres organes d'État</i>).....	225
CAPITOLUL IV. DIPLOMAȚIA MULTILATERALĂ (<i>Diplomatie multilatérale; Multilateral diplomacy</i>).....	232
Secțiunea I. Diplomația prin conferințe internaționale.....	237
§1. Noțiunea de conferință internațională (<i>Notion de conférence internationale; International conference concept</i>).....	237

§2. Convocarea conferinței internaționale	242
§3. Desfășurarea conferinței internaționale	244
§4. Rezultatele conferinței internaționale.....	248
§5. Statutul juridic (<i>le statut juridique</i>) al participanților la conferințele internaționale.....	248
Secțiunea a II-a. Diplomația prin organizații internaționale (<i>Règles relatives à la diplomatie des organisations internationales; Rules for diplomacy by international organizations</i>).....	249
§1. Diplomația prin organizații internaționale - noua diplomație (<i>Diplomatie à travers les organisations internationales</i>).....	249
1.1. Organizațiile internaționale, promotoare, dar și instrumente, ale noi diplomații.....	249
1.2. Diplomația multilaterală este strâns legată de instituția „organizațiilor internaționale”, prin care chiar se și realizează	250
1.3. Dreptul internațional cutumiar nu cunoștea instituția organizațiilor internaționale, care, în forma în care se prezintă astăzi, este, într-adevăr, un fenomen recent	253
1.4. Locul organizațiilor internaționale în Dreptul diplomatic contemporan (<i>La place des organisations internationales dans le Droit diplomatique contemporain</i>).....	254
§2. Organizațiile internaționale în relațiile diplomatice.....	255
2.1. Noțiunea de organizație internațională (<i>La notion d'organisation internationale; international organization concept</i>).....	255
2.2. Organizația internațională ca subiect de Drept internațional (<i>L'organisation internationale en tant que sujet de Droit international</i>).....	256
§3. Statutul juridic de care beneficiază organizația internațională (<i>Le statut juridique de l'organisation internationale; Legal status of an international organization</i>).....	265
§4. Reprezentarea statelor la organizațiile internaționale (<i>La représentation des Etats auprès des organisations internationales; State representation to international organizations</i>)	273
4.1. Conținutul și forma reprezentării.....	273
4.2. Reprezentarea prin misiunile (delegațiile) permanente (<i>Les missions permanentes auprès des organisations internationales; Permanent missions to international organizations</i>).....	274
4.3. Reprezentarea la organizațiile internaționale prin delegații și reprezentanți ai statelor membre.....	284
4.4. Codificarea regulilor cu privire la reprezentarea statelor în relațiile lor cu organizațiile internaționale.....	287
§5. Reguli care se aplică diplomației desfășurate de organizațiile internaționale.....	290
5.1. Organele prin intermediul cărora se realizează diplomația organizațiilor internaționale.....	290
5.2. Noțiunea de funcționar internațional (definiție, caracteristici, categorii).....	292
5.3. Statutul juridic al funcționarului internațional.....	295
5.4. Forțele O.N.U. de menținere a păcii.....	299
5.5. Statutul forțelor N.A.T.O.	300
5.6. Experții internaționali și alți beneficiari ai unui statut internațional	302
5.7. Protecția intereselor funcționarului internațional	303

PARTEA A II-A
DIPLOMAȚIA UNIUNII EUROPENE ȘI REGULILE CARE I SE APLICĂ
(LA DIPLOMATIE DE L'UNION EUROPÉENNE ET LES RÈGLES
DE CELLE-CI; EUROPEAN UNION DIPLOMACY AND ITS RULES)

CAPITOLUL I. UNIUNEA EUROPEANĂ CA PARTICIPANT ÎN RELAȚIILE INTERNAȚIONALE ȘI ÎN RAPORTURILE DIPLOMATICE (<i>L'Union Européenne en sa qualité de participante aux relations internationales et dans les rapports diplomatiques; European Unions as a participant in international relations and diplomatic relations</i>)	306
§1. Remarci preliminare	306
§2. Diplomația U.E.; dimensiunea diplomației U.E.; sintagma „diplomația” U.E. ș.a.	306
 CAPITOLUL II. DE LA COMUNITĂȚILE EUROPENE, LA UNIUNEA EUROPEANĂ (<i>Dépuis les Communautés Européennes à l'Union Européenne; From European Communities to European Union</i>)	317
Secțiunea I. Istoricul Uniunii Europene (<i>L'histoire de l'Union Européenne; European Union history</i>).....	317
Secțiunea a II-a. Uniunea Europeană (<i>L'Union Européenne; European Union</i>)	319
Secțiunea a III-a. Înființarea Uniunii Europene și evoluția sa în continuare (<i>L'établissement de l'U.E. et son évolution; E.U. establishment and its evolution</i>)	322
 CAPITOLUL III. TRATATUL DE LA LISABONA (<i>Le Traité de Lisbonne; Lisbon Treaty</i>)	329
Secțiunea I. Semnificația tratatului (<i>La signification du Traité; The Treaty significance</i>).....	329
Secțiunea a II-a. Caracterizări și clarificări prealabile (<i>Caractéristiques traits et préalables éclaircissements; Characteristic feature and previous explanations</i>)	332
Secțiunea a III-a. Textul Tratatului de la Lisabona.....	336
 CAPITOLUL IV. UNIUNEA EUROPEANĂ CA ORGANIZAȚIE INTERNAȚIONALĂ; PERSONALITATEA JURIDICĂ A U.E.; CALITATEA SA DE PARTE ÎN RELAȚIILE DIPLOMATICE (<i>L'Union Européenne en sa qualité d'organisation internationale; sa personnalité juridique; sa capacité d'être partie dans les rapports diplomatiques; European Union as an international organization; legal personality of E.U.; its capacity to be a partner in the diplomatic relations</i>)	339
§1. Uniunea Europeană ca subiect de Drept internațional	339
§2. Tipologia U.E. ca instituție de Drept internațional.....	340
§3. U.E. reprezintă totuși, mai mult decât o asocieră	341
§4. Personalitatea juridică.....	341
§5. U.E. ca actor internațional.....	343
§6. Creșterea atribuțiilor U.E.....	344
§7. Obligațiile asumate de U.E. angajează statele membre.....	344
§8. Ce este și ce va deveni U.E.?	346

CAPITOLUL V. COMPETENȚELE UNIUNII EUROPENE (Les compétences de l'Union Européenne; European Union competences)	349
Secțiunea I. Sistemul de competențe (<i>Le système des compétences; Competence's system</i>)	349
§1. Determinarea competențelor Uniunii Europene și ale instituțiilor sale se impune ca o necesitate organică și imposibil de evitat; constituie premisa esențială și inexorabilă pentru existența și funcționarea ei.....	349
§2. Termenii în care se pune problema competențelor U.E.	349
§3. Competențele Comunităților Europene/Uniunii Europene imperative necesare pentru realizarea obiectivelor	352
§4. Delimitarea competențelor pe baza principiilor atribuite.....	353
Secțiunea a II-a. Reglementarea în regimul Tratatului de la Lisabona a competențelor Uniunii Europene (<i>Réglementation des compétences de l'U.E., sous le régime du Traité de Lisbonne; Competences under Lisbon Treaty regime</i>)	354
§1. Documentele în care este reglementată problematica Comunității Europene	347
§2. Principiul atribuirii de competențe	355
§3. Criterii de atribuire a competenței	355
§4. Tratatul de Reformă	357
§5. În Tratatul de la Lisabona	357
§6. Categoriile de competențe	359
Secțiunea a III-a. Competențele Uniunii Europene în materie de politică externă (<i>Les compétences de l'U.E. dans le domain de la politique étrangère; E.U. competences in foreign relations</i>).....	361
§1. Aspecte generale privind competențele U.E.	
§2. Politica externă și de securitate comună.....	363
§3. Rolul instituțiilor U.E. în determinarea competențelor	363
§4. Criterii suplimentare de stabilire a competențelor.....	364
CAPITOLUL VI. ÎNTÂIETATEA REGULILOR UNIUNII EUROPENE (<i>La priorité des règles de l'Union Européenne; The priority of the E.U. rules</i>)	367
Secțiunea I. Interesul pentru aplecarea asupra problemei (<i>L'intérêt pour l'étude la question; The reason to tackle the subject</i>)	367
Secțiunea a II-a. Consacrarea regulii aplicării cu prioritate a dreptului U.E. (<i>La consécration de la règle sur l'application prioritaire du droit de l'U.E.; Consecration of prior E.U. law application rule</i>)	368
Secțiunea a III-a. Revederea fundamentării principiului întâietății dreptului Uniunii Europene (<i>Reconsidération du fondement du principe sur l'application prioritaire du droit de l'U.E.; Revision of prior E.U. law application rule</i>)	371
Secțiunea a IV-a. Reglementarea actuală a problemei (<i>La réglementation actuelle de la question; The present regulation</i>)	375
CAPITOLUL VII. POLITICA EXTERNĂ ȘI DIPLOMAȚIA UNIUNII EUROPENE (<i>La politique étrangère et la diplomatie de l'Union Européenne; The foreign policy and diplomacy of E.U.</i>).....	379
Secțiunea I. Politica externă, de securitate și de apărare comună în Tratatul de la Lisabona (<i>La politique étrangère, de sécurité et de défense commune dans la Traité de Lisbonne; The common foreign policy, security and defence in the Lisbon Treaty</i>)	380

§1. Ce aduce nou Tratatul de la Lisabona.....	380
§2. În ce constă politica externă a U.E.	382
§3. Politica de securitate și apărare comună.....	384
§4. Carențe ale politicii de securitate și apărare comună.....	386
§5. Ce aduce nou în materie Tratatul de la Lisabona.....	388
§6. Ineficiențe în politica de securitate și apărare comună.....	388
§7. Sugestii privind modul de punere în aplicare a politicii externe și de securitate comună.....	389
Secțiunea a II-a. Diplomația economică constituie unul dintre segmentele esențiale ale diplomației Uniunii Europene (<i>La diplomatie économique est l'un de secteurs essentiels de la diplomatie de l'U.E.; Economical diplomacy is one of essential sector of the E.U. diplomacy</i>).....	389
§1. Obiectivele externe ale U.E. în forma modificată prin Tratatul de la Lisabona.....	389
§2. Participarea U.E. la diplomația economică.....	390
§3. Rolul jucat de U.E. în diplomația economică.....	391
§4. Provocări și oportunități oferite de Tratatul de la Lisabona.....	391
Secțiunea a III-a. Perspective în domeniul politicii externe, de securitate și apărare comune (<i>Les perspectives dans le domaine de la politique extérieure et de la défense commune; The perspectives in the common policy, security and defence field</i>).....	392
§1. Perspective în politica externă a U.E.	392
§2. Noile provocări în politica externă a U.E.....	393
§3. Ținte de urmărit în politica externă a U.E.	393
Secțiunea a IV-a. Diplomația bilaterală și cea organizațională a statelor din Uniunea Europeană (<i>La diplomatie bilatéral et celle organisationnelle des états de l'U.E.; The bilateral and organizational diplomacy of to E.U. states</i>).....	397
§1. Perenitatea diplomației bilaterale se verifică și în U.E.....	397
§2. Adâncirea integrării europene.....	400
§3. Mecanismele diplomatice ale U.E.....	401
§4. Natura relațiilor intercomunitare.....	402
§5. Instituțiile europene, reprezentanțele U.E. și raporturile acestora cu diplomația națională a statelor membre.....	402
§6. Corpul diplomatic al U.E. și formarea profesională.....	404
Secțiunea a V-a. Starea actuală a managementului relațiilor externe ale U.E.; instituțiile Uniunii Europene implicate în relațiile sale externe (<i>L'état actuel de la gestion des relations extérieurs de l'U.E. - les institutions de l'U.E. impliquées dans ses relations extérieurs; The present state of E.U. external relations - its institutions involid in the E.U. relations</i>).....	405
§1. Reprezentarea externă a U.E.	405
§2. Acțiuni externe și cadrul instituțional al U.E. pentru desfășurarea politicii sale externe.....	407
§3. Reprezentanțele U.E.....	409
§4. Pregătirea personalului diplomatic.....	411
Secțiunea a VI-a. Diplomația comunitară - un nou tip de diplomație, o realitate de prestanță în lume care se impune tot mai mult (<i>La diplomatie communautaire comme un nouveau type de diplomatie - une réalité prestigieuse dans le monde; The communitarian diplomatie as a type of diplomatie - an impressive reality in the world</i>).....	412

§1. Regionalizarea relațiilor internaționale și implicațiile asupra diplomației	412
§2. Politica europeană de vecinătate	414
§3. Obiective ale U.E. în domeniul promovării drepturilor	416
§4. Obiective în politica europeană	416
CAPITOLUL VIII. POLITICA EXTERNĂ A UNIUNII EUROPENE ȘI PROBLEMATICA DREPTURILOR OMULUI (<i>La politique extérieure de l'Union Européenne et le problème des droits de l'homme; E.U. foreign policy and human rights problems</i>)	417
Secțiunea I. Politica externă și de securitate comună și diplomația drepturilor omului	417
§1. Evoluțiile în antamarea problemei drepturilor omului	417
§2. Principiile acțiunii comunitare	419
§3. Obiectivele diplomației drepturilor omului în diplomația comunitară; cooperare pentru dezvoltare	420
§4. Diplomația drepturilor omului în relațiile externe ale Uniunii Europene	420
Secțiunea a II-a. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (<i>La Charte des droits fondamentaux de l'U.E.</i>)	421
§1. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (prezentare)	421
§2. Importanța acestui document	422
§3. Locul pe care îl ocupă problema drepturilor omului în documentele U.E.	422
§4. Prevederi în reglementări ale U.E.	423
§5. Forța juridică a Cartei drepturilor fundamentale a U.E.	425
§6. Competențe	426
Secțiunea a III-a. Conținutul Cartei drepturilor fundamentale a U.E. (<i>La substance de la Charte des droits fondamentaux de l'U.E.; The substance of the E.U. Charter of fundamentals rights</i>)	429
§1. Prevederile art. 6 din T.U.E.	429
§2. Prevederile din Carta drepturilor fundamentale	430
§3. Comentarii asupra Cartei	431
§4. Unele considerațiuni asupra neîmplinirii dezideratelor firești	434
CAPITOLUL IX. REPREZENTAREA UNIUNII EUROPENE; DREPTUL DE LEGAȚIE AL UNIUNII EUROPENE (<i>La représentation de l'Union Européenne; ius legations de l'U.E.; European Union representation - its ius legations</i>)	436
§1. Reprezentarea unei organizații	436
§2. Personalitatea juridică internațională - premisă a relațiilor și a reprezentării	437
§3. Uniunea Europeană - subiect de Drept internațional	438
§4. Reglementarea reprezentării U.E.	438
§5. Reprezentarea U.E. înainte de Tratatul de la Lisabona	439
§6. Reprezentarea la nivelul Uniunii Europene	440
§7. Reprezentarea Comunităților Europene în organizațiile internaționale (dreptul de legație activă)	442
§8. Capacitatea Comunităților Europene de a primi reprezentanți (dreptul de legație pasivă)	442

§9. Acordurile de sediu ale reprezentanțelor	444
§10. Cine reprezintă România la Consiliul European	445
CAPITOLUL X. DREPTUL UNIUNII EUROPENE DE A ÎNCHEIA TRATATE <i>(La capacité de l'Union Européenne de conclure des traités internationaux;</i> <i>European union capacity of making international treaties)</i>	455
CAPITOLUL XI. PRIVILEGIILE ȘI IMUNITĂȚILE UNIUNII EUROPENE <i>(Les</i> <i>privilèges et immunités de l'Union Européenne; European Union privileges</i> <i>and immunities)</i>	460
CAPITOLUL XII. STATUTUL PERSONALULUI UNIUNII EUROPENE <i>(Le</i> <i>Statut du personnel de l'Union Européenne; Status of European Union staff)</i>	464
CAPITOLUL XIII. CALITATEA DE SUBIECT DE DREPT INTERNAȚIONAL A STATELOR MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE <i>(La qualité de sujet de</i> <i>Droit international des États membre de l'Union Européenne; The capacity</i> <i>of international law subject of the E.U. States membrs)</i>	469
§1. Postura pe care o au statele în comunitatea internațională	469
§2. Situația pe care o au statele membre ale U.E.	470
§3. Restrângerea suveranității statelor membre ale U.E.	472
§4. Edictarea normelor juridice se face la nivelul U.E. și constituie principala pârghie de conducere.....	475
§5. Competențele deținute de U.E., inclusiv acțiunea de instituire a regulilor (legiferarea) au impact decisiv cât privește relația U.E. - statele sale membre	477
§6. Opozabilitatea actelor U.E. față de statele membre	479
§7. Chiar dacă statele sunt cele care au creat U.E., și își mențin suveranitatea, ele se află într-o poziție de subordonare față de aceasta	479
§8. Natura colaborării în cadrul U.E.	481
§9. Statele membre ale U.E. participă la viața internațională în nume propriu	482
§10. Statele membre ale U.E. se află într-o o dublă postură în comunitatea internațională	483
§11. Statutul statelor membre ale U.E.	483
§12. Funcțiile misiunilor diplomatice sunt adaptate, la cerințele U.E.	484
§13. Rolul ministerelor de externe ale statelor	484
CAPITOLUL XIV. ADERAREA ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ <i>(L'adhésion de la Roumanie à l'Union Européenne; Romania accession to</i> <i>European Union)</i>	485
Secțiunea I. Prezentarea succintă a textului tratatului de aderare a României la Uniunea Europeană <i>(Courte présentation du texte du Traité</i> <i>de l'adhésion; Short presentation of the accession treaty text)</i>	485
§1. Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană	485
§2. Poziția Tratatului de aderare în cadrul reglementărilor U.E.	486
§3. Ce cuprinde Tratatul de aderare	487
Secțiunea a II-a. Intrarea în vigoare a tratatului de aderare <i>(L'entrée en</i> <i>vigueur du Traité; Coming into force of the accession Treaty)</i>	488
§1. Prevederile care s-au aplicat aderării	488

§2. Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană a produs unele efecte înainte de a intra în vigoare, ca urmare a ratificării lui de către România.....	489
§3. Tratatul de aderare la Uniunea Europeană, ratificat de către România a avut implicații și asupra legislației ei, inclusiv asupra dispozițiilor ei constituționale	492
Secțiunea a III-a. Efectele tratatului - implicațiile intrării în vigoare a acestuia (<i>Les effets du Traité; The effects of Treaty</i>)	494

PARTEA A III-A ACTIVITATEA DIPLOMATICĂ

CAPITOLUL I. PROBLEME LEGATE DE ACTIVITATEA DIPLOMATICĂ (<i>QUESTIONS LIÉES - DE L'ACTIVITÉ DIPLOMATIQUE; CONECTED QUESTIONS TO DIPLOMATIC ACTIVITY</i>)	499
Secțiunea I. Uzanțe. ceremonial și protocol (Usances. Cérémonial et protocol; Useges. Ceremonial and protocol).....	499
§1. Necesitatea ceremonialului și protocolului.....	499
§2. Ceremonial și protocol	500
§3. Principalele reguli de ceremonial și de protocol diplomatic	502
§4. Consecințele neobservării regulilor de protocol în relațiile diplomatice	505
4.1. Respectarea strictă a regulilor de protocol.....	505
4.2. Răspunderea pentru nerespectarea regulilor de protocol	506
4.3. Rolul ambasadurilor și a consulilor în respectarea regulilor de protocol	506
§5. Uzanțe de ceremonial și protocol în România	507
5.1. Evoluția ceremonialului și protocolului în România	507
5.2. Uzanțe de ceremonial și protocol în prezent.....	509
5.3. Primirea șefilor de misiuni diplomatice	510
Secțiunea a II-a. Instituții de ceremonial și protocol (<i>Institutions de Cérémonial et de Protocol; Ceremonial and Protocol Institutions</i>)	511
§1. Precăderea diplomatică – instituție a ceremonialului diplomatic	511
1.1. Precăderea oficială.....	511
1.1.1. Precăderea colectivă.....	512
1.1.2. Precăderea individuală.....	512
§2. Ordinea de precădere în cadrul unei misiuni diplomatice.....	513
§3. Ordinea de precădere consulară	513
§4. Precăderea funcționarilor internaționali	514
4.1. Precăderea între funcționarii internaționali	514
4.2. Precăderea între funcționarii internaționali și diplomați.....	514
4.3. Precăderea între funcționarii internaționali și funcționarii locali față de organizații	515
§5. Precăderea în practica unor organizații internaționale	516
5.1. Precăderea internă a Organizației Națiunilor Unite	516
5.2. Precăderea între statele membre ale O.N.U.. Principiul absolut al egalității suverane a statelor și ordinea de precădere	516
5.3. Ordinea de precădere generală la O.N.U.....	517
5.4. Ordinea de precădere a N.A.T.O. și în organismele europene.....	517

5.4.1. Ordinea de precădere a N.A.T.O.	517
5.4.2. Precăderea în Consiliul Europei.....	518
§6. Precăderea în Instituțiile Uniunii Europene.....	519
§7. Precăderea reprezentanțelor permanente pe lângă organizații internaționale	520
§8. Particularități naționale.....	520
8.1. Precăderea oficială în Franța	520
8.2. Precăderea oficială în Marea Britanie și Commonwealth.....	521
8.3. Precăderea oficială în SUA.....	523
Secțiunea a III-a. Acțiuni protocolare	525
§1. Recepțiile oficiale și private.....	525
1.1. Recepțiile de zi	525
1.2. Mese oficiale (invitații de onoare).....	526
1.3. Prezența de curtoazie.....	526
1.4. Locuri la masă	527
§2. Ceremonii la nivel de stat.....	529
§3. Cuvântări oficiale	530
§4. Cărți de vizită	530
§5. Uniformele.....	531
§6. Ținuta de ceremonii	532
6.1. Ținuta de ceremonii pentru posturile diplomatice.....	532
6.2. Ținuta de ceremonii pentru posturile consulare	532
6.3. Alte reguli privind ținuta	532
§7. Doliul oficial.....	533
Secțiunea a IV-a. Stilul, corespondența și limba diplomatică. Specificul în Uniunea Europeană (<i>Le Style, la correspondance et la Langue Diplomatique; le spécifique dans le cas de l'Union Européenne; Style, correspondence and diplomatic language; their specific in E.U.</i>)	534
§1. Stilul diplomatic	534
§2. Reguli referitoare la corespondența diplomatică	535
2.1. Corespondența între casele regale	536
2.2. Corespondența între suverani și președinții de republică	536
2.3. Corespondența cu membrii casei regale	536
§3. Corespondența privată.....	537
§4. Valiza diplomatică	538
BIBLIOGRAFIE.....	539

Prof. univ. dr. Ion M. ANGHEL
Membru de onoare al Academiei
Oamenilor de Știință din România*

Prof. univ. dr. Grigore SILAȘI

Conf. univ. dr. Adrian Dumitru CRĂCIUNESCU

DIPLOMAȚIA UNIUNII EUROPENE
(și regulile acesteia)

* Academy of Romanian Scientists, Splaiul Independenței 54, 050094, București, România.

Coordonator al volumului
Prof. univ. dr. Ion M. Anghel - ambasador (p)
Membru de onoare al Academiei Oamenilor de Știință din România

Prof. univ. dr. Ion M. ANGHEL

Membru de onoare al Academiei
Oamenilor de Știință din România*

Prof. univ. dr. Grigore SILAȘI

Conf. univ. dr. Adrian Dumitru CRĂCIUNESCU

DIPLOMAȚIA UNIUNII EUROPENE (și regulile acesteia)

Universul Juridic

București

-2015-

* Academy of Romanian Scientists, Splaiul Independenței 54, 050094, București, România.

Motto
„Inter arma silent leges”
„Cedant arma togae”
(Cicero)

PROLEGOMENE

- **Relațiile dintre state** fie că ar fi vorba despre relațiile diplomatice, cele consulare, economice, financiar-bancare, culturale, militare, organizaționale sau de altă natură, reprezintă, *sine dubio*, un factor remanent în societatea internațională; și apărând ca un *datum* efectiv, dar inexorabil și fără alternativă, acestea sunt omniprezente, constituindu-ne ambianța în zilele noastre; reprezintă componentă constantă și nelipsită, necesar - indispensabilă a omenirii, având însă, acum un nou impact asupra realităților contemporane; ca atare, nu există niciun singur stat sau orice altă structură internațională - nici că s-ar putea concepe altfel - care să nu întrețină raporturi cu alte state ori să se plaseze în afara arenei internaționale și fără relaționarea aferentă care se produce în mod implicit, de la sine; prezența pe care o are statul, ca și personalitatea juridică de care el se bucură, tocmai în această manifestare se materializează - stabilirea și întreținerea de **relații interstatale**. Drept urmare, există pentru fiecare dintre aceste categorii de relații interstatale, și mecanismul adecvat de operare - misiunea diplomatică, consulatul, reprezentanța, delegațiile, trimisul, împuternicitul ș.a.

- Prezența noilor, viguroșilor și influenților actori ai vieții internaționale - **organizațiile internaționale** a potențat și mai mult, fenomenul la care suntem contemporani - această întrețesătură de raporturi din cele mai diferite domenii, prin extinderea, multiplicarea, amplificarea, diversificarea și complexificarea - o generalizare de anvergură a relațiilor între membrii comunității internaționale - care sunt statele, dar și structurile create de ele (organizațiile internaționale). În cadrul interdependenței statelor, al mondializării și al globalizării, statele au nevoie de o stare de destindere, precum și de înfăptuirea unor acțiuni constructive și utile pentru societate și se sprijină între ele, depind din ce în ce mai mult, unul de altul - starea unuia are efecte și asupra altuia, iar familia națiunilor, prin relațiile pe care le întrețin, a devenit și mai strânsă în acest proces de omogenizare; coexistența, înțelegerea și conlucrarea între ele constituie un **imperativ**, indisputabil, iar colaborarea pentru soluționarea corectă și echitabilă (prin numeroasele strategii convenite) a marilor probleme cu care sunt confruntate, rămâne un comandament fără alternativă.

- Pentru a avea o percepție deplină și o imagine cât mai clară, despre dimensiunea acestei componente - **relațiile diplomatice**, din ansamblul general al politicii externe a unui stat - știut fiind faptul că **diplomația** unui stat reprezintă tocmai instrumentul principal de realizare a politicii sale externe și dată fiind extinderea pe care o cunoaște în zilele noastre **diplomația multilaterală** (prin conferințele și organizațiile internaționale), menționăm că niciun stat nu-și poate permite să ignore ținerea unei conferințe internaționale unde se iau decizii cruciale, inclusiv pentru destinele sale ori ca să rămână în afara **Organizației Națiunilor Unite** și să nu participe cel puțin, la una dintre instituțiile sale specializate - familia onusiană (unde se organizează cooperarea tuturor statelor, în vederea soluționării marilor probleme cu care se confruntă lumea contemporană și se convin reglementările corespunzătoare); un stat care ar face astfel, se elimină singur, pentru că nu poate supraviețui în afara comunității internaționale.

- Dacă ne referim la țara noastră - care, nefiind în poziția unei mari puteri a lumii și nici nu se află măcar într-o situație militară și economico-financiară de invidiat sau care din cauză că nu are niciun anumit atu, nu se constituie într-un actor aparte în cadrul comunității

internaționale - notăm cu toate acestea, faptul că România întreține relații diplomatice și consulare cu 184 de state; dintre acestea, sunt reprezentate la București 134 de state prin 98 de ambasade (conduse de ambasadori rezidenți și însărcinați cu afaceri) și 46 consulate (de carieră și onorifice) și că un număr de 24 de organizații internaționale au, de asemenea, reprezentanțe. România este reprezentată în lume de 135 de misiuni.

În politica externă a României, domeniile de interes special pentru **diplomația multilaterală românească** avute în vedere au fost: amenințările la adresa securității, soluționarea crizelor și reconstrucția post-conflict (securitatea paneuropeană și internațională; soluționarea crizelor, reconstrucție și stabilizare post-conflict), neproliferare, dezarmarea și controlul armamentelor, combaterea terorismului și a criminalității organizate transnaționale, buna guvernare (democrație, drepturile omului)¹. Noile **teme ale multilateralismului** se subsumează în: dezvoltarea durabilă, schimbări climatice / energia, economia „verde” / guvernarea internațională de mediu; cercetarea, inovarea, utilizarea energiilor de vârf. Sub raport instrumental: relațiile inter-organizații (inter-polaritate Europeană – cadru de configurare a profilului în plan european).

Ca metode, resurse și instrumente, preconizate a fi abordate: resursele – resursele umane și resursele materiale / financiare; reprezentarea României în structurile internaționale; găzduirea de centre ale unor organisme internaționale; consolidarea Dreptului internațional (consacrarea Dreptului internațional ca instrument de promovare a intereselor de politică externă); comunicare, diplomație publică, diplomație culturală ș.a.

- **Uniunea Europeană** - reunire într-o structură unică și fără precedent, ca formațiune statală *sui generis* a celor 28 de state europene - duce și mai departe – până la integrare și contopire, acest fenomen de amplificare și adâncire a legăturilor interstatale și interumane; **integrarea europeană** aduce elemente noi atât la nivel statal (în planul organizării și conducerii societății), cât și la nivelul individului (prin promovarea democrației și drepturilor omului - afirmarea personalității umane). Această gigantică și inovativă construcție instituțională - U.E., întruchipează un ansamblu încheșat de mecanisme ale **U.E.** - având competențe de guvernare similare celor ale statelor, și exercitate împreună - în coordonare și armonie, cu cele ale statelor membre; raporturile dintre instituțiile europene pe de o parte, și statele membre inclusiv instituțiile și cetățenii lor, pe de altă parte, funcționează după reguli noi și avansate - regulile comunitar-europene.

• România este unul dintre cele 28 de state din care este alcătuită U.E. și, tocmai de aceea, diplomația acesteia din urmă reprezintă, pentru ea și pentru cetățenii români în același timp, un interes capital; în ce limite se exercită această diplomație și ce fel de diplomație practică U.E., precum și reflexele acesteia - în ce măsură diplomația comunitară influențează ori o înlocuiește pe aceea națională și cât anume beneficiem noi românii de pe urma acesteia, este esențial de știut pentru noi; diplomația U.E. are un impact vizibil asupra ordinii din țara noastră – care se integrează celei europene și asupra condițiilor noastre de viață și de aceea, trebuie să fie cunoscută și folosită în mod inteligent.

• Fiind înzestrată cu *personalitate juridică internațională*, U.E. a devenit unul dintre actorii de seamă ai omenirii contemporane. Cu o **populație** de circa 500 de milioane - a treia ca mărime din lume (după China și India), cu **întinderea** și capacitatea uriașă pe care o are, **impactul** său din punct de vedere economic, comercial și financiar face din U.E. o putere importantă pe plan mondial; realizează cea mai mare parte a comerțului mondial și generează o pătrime din bunăstarea omenirii; este cel mai mare furnizor de asistență financiară și de consultanță pentru țările în curs de dezvoltare; se implică din ce în ce mai mult, în prevenirea conflictelor, în menținerea păcii și în activitățile de combatere a terorismului. Nivelul de dezvoltare a economiei din țările sale participante, a științei și

¹ Pentru o descriere și caracterizare a acestora, v. *Cartea Verde a Diplomației Multilaterale*, p. 16-45.

tehnicii din acestea și o populație cu un nivel ridicat de educație și formare profesională, cu zestrea de cultură acumulată în decursul istoriei și nivelul de civilizație atins (care o singularizează în lume) - toate acestea, aflându-se într-un intens proces de integrare care le dă și mai multă consistență, ca urmare a constituirii unei uniuni de state cuprinzând țări dezvoltate din punct de vedere social - economic și cultural, cu un potențial notabil de care dispune - ceea ce oferă un spațiu comun de dezvoltare - „o uniune tot mai profundă între popoarele Europei” (cu o piață internă unică - libera circulație a bunurilor, a capitalului și serviciilor, libera circulație a persoanelor), fac din U.E. un factor dintre cei mai importanți – cu un rol major în viața internațională, ea numărându-se printre puterile decidente cât privește evoluția societății umane.

- În calitatea sa de subiect de Drept internațional, U.E. își stabilește și desfășoară relațiile sale externe ca actor de talie mondială; *simpliciter*, U.E. înfăptuiește, la fel, ca orice alt subiect de Drept internațional - dar cu o pondere și rezonanță ce nu pot fi ignorate, acțiuni externe (politica externă și de securitate comună, politica comercială comună, cooperarea cu statele terțe și ajutorul umanitar), în raport cu toți ceilalți membri ai comunității internaționale (statele și organizațiile internaționale); cu alte cuvinte, U.E. are calitatea de parte în **relațiile diplomatice** pe care ea le întreține cu statele terțe, în conformitate cu regulile care guvernează domeniul (**Convenția de codificare a dreptului diplomatic din 1961**), dar și relații **intra-organizaționale** cu statele ei membre, potrivit cu regulile sale comunitare. **Acțiunea sa externă** se exprimă sub toate formele diplomației cunoscute - bilaterală, *ad-hoc* și multilaterală (în cadrul conferințelor și organizațiilor internaționale) și are ca bază, obiectivele pe care în limitele Dreptului internațional, și le-a stabilit. La loc de frunte, se află **politica sa externă și de securitate**, inclusiv definirea treptată a unei **politici de apărare comună**; își definește orientările generale și ia deciziile respective. Politica externă și de securitate comună este reglementată printr-un număr apreciabil de prevederi (art. 23-46 din T.U.E.). În acest sens, U.E. își definește și pune în aplicare, prin instituțiile sale (Consiliul European, Consiliul, Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afacerile externe), politica externă și de securitate comună; Uniunea poate **încheia acorduri** cu unul sau mai multe state sau organizații internaționale, iar acordurile încheiate de ea produc efecte și **sunt obligatorii** și față de **statele membre**; Uniunea întreprinde o serie de acțiuni, recurgând la mijloacele civile și militare de care dispun statele ei membre (dezarmare, măsuri umanitare și de evacuare, misiuni de prevenire a conflictelor și de menținere a păcii, pentru gestionarea crizelor, ș.a.). Deciziile Uniunii angajează statele membre care sunt ținute să asigure conformitatea politicilor lor naționale, cu poziția Uniunii, iar în antamarea unor acțiuni, ele nu trebuie să lezeze interesele Uniunii.

Pe de altă parte, U.E. a instituit **cetățenia** Uniunii, astfel că orice cetățean al unui stat membru este și cetățean al U.E., fără ca aceasta să înlocuiască cetățenia statului membru; printre drepturile care-i revin, avem a menționa faptul că cetățeanului U.E. i se asigură, prin intermediul statelor membre, **protecție diplomatică**.

- *Cum* „Statele membre i-au acordat U.E. competențe pentru realizarea obiectivelor lor comune” și i-au transferat astfel, din atributele lor de suveranitate - pentru că U.E. este o **organizație internațională suprastatală** (regulile acesteia se substituie celor naționale), dimensiunea staturii sale de **actor internațional** pe care a dobândit-o în cadrul comunității internaționale, precum și anvergura participării sale la viața internațională - cu prezența și influența exercitată la nivel mondial, conduc în mod inevitabil, la efecte în planul **diplomației** omenirii (ca substanță, dimensiune și direcție) care în mod tradițional, este practică de către statele suverane. Ca atare, U.E. - subiect de Drept internațional distinct de statele care o compun, participă în nume propriu (*proprio nominem*), la viața internațională, alături de toate statele (inclusiv cele care-i sunt membre) și structurile internaționale existente; exercitându-și voința proprie, ea este cea care însumând-o și pe

aceea a statelor sale membre, rămâne în consecință, titulară a politicii comune din domeniul relațiilor externe și de securitate; această politică comună are la bază într-adevăr, consimțământul statelor sale membre (în urma adoptării deciziilor în comun), dar aparține, neîndoindu-se U.E. și are întâietate față de aceea a statelor membre, fiind opozabilă acestora - care sunt ținute să o aplice; **politica externă**, ca și **diplomația** statelor se concepe și se dimensionează în cadrul aceluia al U.E. Acestea (în cumulul unional cu cel național realizat) reprezintă segmentul major al diplomației U.E. și arată dimensiunea și complexitatea unică pe care ea o are în diplomație.

Dar U.E. este și locul - *sedes*, unde își desfășoară diplomația cele 28 de state membre, în cadrul unor relații dense și de o nouă calitate; la nivelul U.E., se desfășoară **relațiile intercomunitare** ce dețin ponderea relațiilor dintre aceste state care se integrează, practicând un anumit fel de relații diplomatice (pentru că sunt state suverane) de un gen special; întreaga activitate a statelor la U.E. reprezintă o **diplomație internă** cu regulile ei specifice de relații inter-organizaționale.

Este un caz de **diplomație multilaterală** desfășurată în cadrul unei organizații regionale, funcționarea acesteia făcându-se după regulile proprii; dar întreaga procedură de desfășurare a activităților în U.E. reprezintă în sine o activitate diplomatică; sunt reglementate problemele ce țin de statutul diplomatic etc.

Politica externă a U.E. are însă, drept efect restrângerea sferei în care statele membre își mai pot exercita politica lor externă și face diplomație; ca efect al transferului unor asemenea prerogative pe care îl fac, sau de modificare a statutului lor, capacitatea lor de acțiune încetează ori se restrânge, în măsura în care atributul de politică externă intră în competența U.E. sau este posibil, numai dacă mai concordă, cu poziția acesteia. În afară de faptul că relațiile din cadrul U.E. sunt cele care dețin ponderea în politica lor externă, având loc o polarizare a relațiilor între statele membre - *inter se*, domeniul de care se ocupă U.E. devine segmentul tot mai extins și compact, fiind prevalent și diriguitor; statele membre restrângându-și jurisdicția și politica lor externă, se subordonează U.E., iar diplomația lor își restrânge câmpul de acțiune, concentrându-se în cadrul și la nivelul U.E.

Iată așadar, cel puțin schițată, rațiunea pentru care *diplomația* U.E. și regulile acesteia (cine o exercită și în ce fel) prezintă, fără cea mai mică îndoială, un interes cu totul special, elementar de necesar - dacă nu chiar un imperativ în a o cunoaște; noțiunile generale - clasice despre diplomație nu mai sunt suficiente și nu i se mai potrivesc omului din zilele noastre, încorsetat de noile și numeroasele cerințe ale civilizației.

- Oamenii circulă datorită tehnicilor dezvoltate de astăzi, de pe un continent pe altul și comunică între ei, chiar și atunci când unii se află la Ecuator, iar alții la Polul nord, globul pământesc devenind loc comun; consumă bunuri produse și folosește lucruri fabricate în diferite colțuri ale globului pământesc; importă tehnică de vârf din orice parte a lumii; beneficiază de confortul, dar admiră nu numai cultura lor națională, ci se și delectează cu operele cultural-artistice care provin din civilizații și sisteme de cultură din diversele colțuri al lumii și din epoci istorice îndepărtate; află evenimente și urmăresc imagini de pe alte zone, fiind la curent cu tot ce se întâmplă în lume ș.a. Cu ajutorul internetului, oamenii au posibilitatea de a urmări în timp real, evenimentele care au loc în lume, percepând contemporaneitatea pe deplin și bucurându-se de ea sau făcându-și proiecte de viitor de neînchipuit până acum.

- O asemenea conexiune între lumi, istorii, activități, moduri de viață, mentalități, tradiții, perspective și idealuri - în imensitatea și diversitatea lor, amalgamate și modelate acum în malaxorul de pe mapamond și apoi, generalizată sub impactul interdependențelor și al procesului de globalizare (care ne-au cuprins pe toți și de la care nu avem cum să ne sustragem), impune, în mod inexorabil, existența unei multitudini de varii raporturi și în mod corespunzător, a unor instituții - mecanisme interstatale adecvate care se înființează și

funcționează după anumite **reguli**; acest ansamblu de reguli îl constituie **Dreptul diplomatic**. Într-adevăr, prezența și activitatea pe teritoriul unui stat - asupra căruia el este singurul îndrituit să dețină **jurisdicție** absolută și exclusivă, a reprezentanței unui alt stat, nu se poate concepe, decât dacă există și acordul acestuia de a o primi și dacă îi permite să funcționeze; dacă prezența ca atare și condițiile în care acțiunile reprezentanței diplomatice (funcțiile misiunilor) se exercită, sunt admise și-n consecință riguros și echilibrat determinate, trebuie ca în același timp, să i se confere acesteia și siguranța deplină (statutul diplomatic de imunități, privilegiu și facilități) de care ea are nevoie spre a-și desfășura în mod nestânjenit, activitatea și justifica menirea pe care o are. De aceea, există la nivel internațional, un set de reguli, după care se stabilesc și se desfășoară relațiile diplomatice; pe plan instituțional, au fost create mecanismele corespunzătoare (misiunile diplomatice, misiunile *ad-hoc* ș.a.); pentru segmentul de relații dintre state și organizații internaționale, există misiunile (delegațiile) care le reprezintă pe statele membre pe lângă acestea ș.a.m.d.

Tocmai aceste instituții statale - **misiunile diplomatice**, împreună cu **regulile** după care ele sunt înființate și funcționează (ce atribuții au și în ce limite se exercită; natura lor politico-juridică; în ce poziție se află reprezentantul diplomatic într-un stat străin - statutar - pentru a le putea îndeplini) - **Dreptul diplomatic**, constituie obiectul demersului de față.

- Dată fiind importanța - considerată de noi, capitală pentru omenire, din cauza impactului pe care îl are asupra destinului ei, cu amprenta gravă, care poate merge în caz de conflicte militare, până la a pune în discuție însăși supraviețuirea ei, inclusiv pentru existența unor relații normale între state - dintre care segmentul principal îl constituie **relațiile diplomatice**, comunitatea internațională nu-și putea permite să lase ca acestea să se desfășoare, oricum; de aceea, s-a ajuns la adoptarea unei ample, cuprinzătoare și substanțiale reglementări, sub forma normelor Dreptului diplomatic, într-o aplicațiune universală. Așa se explică adoptarea la nivel de **codificare** a celor 4 convenții (**Convenția de la Viena cu privire la relațiile diplomatice** - 1961, **Convenția cu privire la misiunile speciale** - 1969, **Convenția de la Viena referitoare la reprezentarea statelor în relațiile lor cu organizațiile internaționale cu caracter universal** - 1975 și **Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare** - 1963) - dovada completă și irefutabilă a importanței relațiilor dintre state, a necesității de a le avea normale și armonioase și a atenției care li se acordă reglementărilor cu privire la diplomație. Menționăm că la prima **Convenție**, participă 186 de state - ceea ce atestă gradul de acceptabilitate - unanimitatea de participare la setul de reguli ce le sunt strict necesare. Adăugăm la acest **corpus** de reguli fundamentale cuprinse în convențiile de codificare, și regulile pe care le cuprind **actele constitutive de organizație** (Carta O.N.U., Constituția U.N.E.S.C.O., tratatele institutive ale U.E. ș.a.), **convențiile cu privire la statutul, capacitatea juridică, privilegiile și imunitățile ce se acordă organizațiilor internaționale, acordurile de sediu** încheiate între organizațiile internaționale ori conferințele internaționale și statele care le găzduiesc pe acestea, **acordurile de asistență** pe care ele le oferă statelor ș.a. - lista exhaustivă a raporturilor dintre state sau dintre acestea și organizațiile internaționale fiind greu de întocmit. Putem spune că această ramură a Dreptului internațional - **Dreptul diplomatic** reprezintă un caz unic cât privește amploarea, complexitatea și întinderea reglementărilor existente, a dinamismului căpătat, a dezvoltării acestora spre a corespunde cerințelor.

- Dacă **Dreptul internațional public** constă în ansamblul de reguli juridice, cu respectarea cărora se stabilesc și se întrețin relațiile dintre state - normele juridice, așadar, de care statele au nevoie, beneficiind de ele, dar și de care sunt ținute a le observa în politica externă pe care o duc - pentru că orice acțiune trebuie să se mențină în limitele ordinii juridice internaționale, și întrucât cele mai importante, consistente și relevante relații